

YÖNETMELİK

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

**ISLAH AMAÇLI HAYVAN YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİNİN KURULMASI
VE HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; hayvan yetiştiricilerinin üstün verimli hayvanlar yetiştirmek için kendi aralarında teşkilatlanarak, gerek yurt dışından ithal edilen, gerek yurt içinde yetiştirilen ve gerekse yerli ırk hayvanların genetik potansiyellerinin geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, yerli ırk gen kaynaklarının korunması, bunların soykütüğü ve ön soykütüğü kayıtlarının tutulması, belgelendirilmesi ve bu kayıtlara esas teşkil edecek verim kontrollerinin yapılması, sigorta işlemlerinin yapılması, üyelerin eğitimlerinin sağlanması, üyeler arasında yarışmalar düzenlenmesi, üye ihtiyaçlarının temin ve tedariki ile her türlü üretimin analiz ve kontrolünden sonra yurt içi ve yurt dışında pazarlanması, ürünlerin değerlendirilmesi için gerekli tesislerin kurulması, kiralınması ve işletilmesi gibi hususlar ile Bakanlıkça belirlenecek her türlü hayvan ıslahı çalışmalarının yapılması amacıyla kurulacak birliklerin kuruluş ve hizmetleri ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

(2) Üretimin ekonomik olması amacıyla yönelik çalışmalar ve araştırmalar yapan, üyelerini ulusal ve uluslararası düzeyde temsil eden ve işbirliği yapan, üyeleri kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiliği haiz yetiştiricilerden oluşan tüzel kuruluşlar bu Yönetmelik kapsamına girer.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
  - b) Birlik: Her türden hayvan için ıslah esas olmak üzere, yetiştirme, pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla, gerçek ve tüzel kişiliği haiz yetiştiriciler ile kurum ve kuruluşların oluşturdukları birlikleri,
  - c) Birlik şubesi: Potansiyeli olan merkezlerde oluşturulan ve Yetiştirici Birliği adına teknik işleri yürüten alt birimleri,
  - ç) Genetik materyal: Sperma, embriyo, ovum, ana arı gibi biyolojik materyalleri,
  - d) Hayvan gen kaynakları: Türkiye'ye özgü ve/veya özel niteliklere sahip evcil ve yabani hayvan türünü, alt türünü, ırkını, tipini, ekotipini ve topluluklarını,
  - e) Islah programı: Türkiye koşullarına uyumlu kaliteli damızlıklar elde etmek amacıyla ulusal veya bölgesel olarak planlanan ıslah çalışmalarını düzenlemek ve yönlendirmek amacıyla yapılan programı,
  - f) İl müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüğünü,
  - g) Kanun: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,
  - ğ) Kayıt sistemi: Genetik ve çevre ıslah programına yönelik olarak tür bazında tutulan kayıt sistemini,
  - h) Merkez birliği: İl Yetiştirici Birliklerinin bir araya gelerek oluşturdukları ve faaliyetleri tüm yurdu kapsayacak şekilde her türden hayvan için ayrı kurulmuş merkez birliklerini,
  - ı) Önsoykütüğü: Sadece yetiştirme kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,
  - i) Soykütüğü: Yetiştirme ve verim kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,
  - j) Yetiştirici: Islah amacıyla yönelik damızlık hayvan ve koruma amaçlı yerli ırk yetiştiren kişi, kuruluş ve kurumları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Birliğin Çalışma Konuları, Kuruluşu, Üyelik İşlemleri ile Çalışma Usul ve Esasları

Birliğin görevleri

MADDE 4 – (1) Birliklerin yürütecekleri hizmetlerle ilgili görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Üyeleri arasında dayanışmayı sağlamak.
- b) Üyelerin mesleki eğitimlerini sağlamak, bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla kurs, seminer ve benzeri organizasyonları düzenlemek, eğitim çalışmaları yapmak veya yaptırmak, her türlü basılı yayım ve diğer yollarla üyeleri arasında iletişim ve haberleşmeyi sağlamak.
- c) Bakanlığın kontrol ve denetiminde Merkez Birliğinin belirlediği esaslar doğrultusunda ön soykütüğü,

soykütüğü ve döl kontrolü faaliyetlerini yürütmek.

ç) Üyelerin hayvanlarına suni tohumlama hizmetleri vermek, suni tohumlama ile ilgili sperma ve benzeri malzemeleri temin etmek, depolamak, dağıtmak ve pazarlamak.

d) Yetiştiricilerin damızlık materyal, alet ve ekipman, kaba yem, kesif yem, yem bitkileri tohumlukları ve benzeri ihtiyaçlarını sağlamak, depolamak, dağıtmak ve pazarlamak.

e) Yurt içinden veya gerekli hallerde yurt dışından sağlanan erkek ve dişi materyal, sperma, yumurta, embriyo ya da diğer biyolojik materyali kullanarak ıslah programları ile bütünleşen her türlü faaliyet için gerekli kadro ve ekipleri oluşturmak, gerekli hallerde sperma, yumurta, embriyo ve benzeri ıslah materyallerini üretmek için Bakanlık izniyle ya da Bakanlıktan ruhsatlı üretim merkezleri ve laboratuvarlar kurmak, bu konudaki bilgileri yetiştiricilere duyurmak, kullanimlarına imkan veren sistemler geliştirmek ve bu konuda kurslar düzenlemek, araştırma kurumlarıyla işbirliği yapmak.

f) Hayvanların bakım ve beslenmesi ile ilgili her türlü teknik ve idari tedbirleri almak veya aldirmek.

g) Üyelerce yetiştirilen hayvanların satışını organize etmek, bunun için müzayede düzenlemek, fuar, sergi ve panayır kurmak ve kurulanlara katılmak, yarışmalar tertiplemek, ödüller vermek, yetiştirilen ırkları tanıtmak.

ğ) Yetiştiricilerin ürünlerinin değer fiyatına satışını sağlayacak her türlü pazarlama organizasyonları ve ürün işleme tesislerini kurmak, kiralamak ve işletmek.

h) Yetiştiricilerin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

ı) Hayvanlar ve işletmeleri ile ilgili her türlü sigorta hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.

i) Kredi temini konusunda üyelerine yardımcı olmak.

j) Konusu ile ilgili ihtiyaç duyulan araştırmaları yapmak veya yaptırmak.

k) Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla gerekli tesisleri kurmak, ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için şirket ve/veya iktisadi işletme kurmak.

l) Islah programının sağlıklı yürütülebilmesi amacıyla, Merkez Birliğinin birliğe tahsis etmiş olduğu sayıda genetik materyali temin etmek ve üye işletmelerde kullanmak veya kullandırmak.

m) Islah amaçlı olarak yapacağı genetik materyal temininde Merkez Birliğinin talimatlarına uymak.

n) Kayıt sistemi ve verim kayıtları için gerekli girdileri (kulak küpesi, elektronik çip, kovan plakası, sağım kovası gibi) Merkez Birliği aracılığı ile tedarik etmek, kullanmak ve/veya kullandırmak.

o) Faaliyet gösterdiği alanda üretilen her türlü ürünü yurt içi ve yurt dışında pazarlamak.

ö) Faaliyet alanı ile ilgili olarak üyelerinin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

p) Faaliyet alanı ile ilgili her konuda üyelerine danışmanlık ve projelendirme hizmetlerini vermek.

r) Merkez Birliğine kuruluşundan itibaren en geç bir yıl içinde üye olmak.

Birliklerin kuruluşu

MADDE 5 – (1) Gerçek veya tüzel kişiler, hayvan gen kaynaklarının korunması, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlama amacına yönelik özel hukuk hükümlerine tabi birlikler şeklinde organizasyonlar kurulabilir.

(2) Bir birliğin kurulabilmesi için aynı tür, ırk veya hattan hayvanlarla çalışan, kuruluş belgesinde belirlenen üyelik şartlarını haiz yedi yetiştiricinin bağlı bulundukları il müdürlüğüne yazılı olarak başvurmaları gerekir. Kuruluş izni alan birlik ana sözleşme özetini Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlatır ve üç ay içinde en az yirmi beş üye ile kuruluş genel kurul toplantısını yapar. Kuruluş genel kurul toplantısını yapmayan birliğe bir kereye mahsus olmak üzere üç ay daha ek süre verilir. İkinci üç ay içerisinde kuruluş genel kurulunu yapamayan birlik fesih edilmiş sayılır. Kuruluş genel kurulunu yapan birlik 1 inci maddede belirlenen amaçlar doğrultusunda faaliyetlerine başlar. Birliğin çalışma adresi il merkezidir. Ancak potansiyeli olan ilçelerde şube açılabilir.

(3) Bir ilde aynı tür, ırk veya hat için ıslah amacına yönelik yalnız bir birlik kurulabilir. Ancak, o ilde farklı ırktan birlik kurulamaması durumunda bu ırklara sahip işletmeler, kurulmuş olan birliğe geçici üye statüsünde alınırlar. Bu üyelerin oy hakkı bulunmamasına karşın asıl üyelerle aynı hizmeti alma hakkına sahiptirler.

(4) Birlik üyeleri şunlardır:

a) Asıl üye: Merkez Birliğinin belirlediği kriterler doğrultusunda asgari sayıda hayvan, kovan gibi varlığa sahip ve soykütüğüne sistemine dâhil işletmeler,

b) Aday üye: Merkez Birliğinin belirlediği kriterler doğrultusunda asgari sayının altında hayvan, kovan gibi varlığa sahip, soykütüğüne girmek istemeyen fakat ön soykütüğüne kayıtlı işletmeler,

c) Geçici üye: Merkez Birliğinin belirlediği kriterleri sağlamayan ancak yeterli sayıda hayvan, kovan gibi varlığına sahip ve soykütüğüne dâhil olmak isteyen işletmelerdir.

(5) Merkez Birliği kurulmamış birlikler de üyelik kriterleri Bakanlıkça belirlenir.

(6) Geçici ve aday üyelerin seçimlerde oy hakları olmamakla beraber, birliğin belirlediği kriterler doğrultusunda hizmetlerden faydalanırlar.

Kuruluş izni verme

MADDE 6 – (1) Hazırlanan kuruluş belgesi il müdürlüğüne verilir. Kuruluş belgesinin Kanuna ve bu Yönetmeliğe uygunluğu il müdürlüğüne onaylandıktan sonra birlik merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve

ilan olunur. İl müdürlüğü başvuruyu değerlendirme işlemini bir ay içerisinde sonuçlandırır. Kuruluş belgesi ile ilgili tescil ve ilan olunacak hususlar şunlardır:

- a) Kuruluş belgesi tarihi,
- b) Birliğin amacı, konusu,
- c) Birliğin unvanı ve merkezi,
- ç) Birliğin sermayesi ve bunun nakdi kısmına karşılık olarak ödenen en az miktar ve her üyenin payının değeri,
- d) Ada yazılı, üyelik payı belgeleri,
- e) Aynı sermaye ve devir alınan taşınır ve taşınmaz varlıklar ile işletmelerin neden ibaret oldukları ve bunlara biçilen değerler,
- f) Birliğin ne suretle temsil olunacağı ve denetleneceği,
- g) Yönetim Kurulu üyeleriyle birliğin temsile yetkili kimselerin ad ve soyadları,
- ğ) Birliğin yapacağı ilanların şekli ve kuruluş belgesinde bu hususta bir hüküm varsa Yönetim Kurulu kararlarının pay sahiplerinin ne suretle bildirileceği.

Sermaye

MADDE 7 – (1) Birliğin sermayesi değişebilir olup, üyelerin birliğe girerken ödemiş oldukları giriş aidatları birliğin ana sermayesini oluşturur. Giriş aidatı ve aidat artırımları Genel Kurul kararı ile tespit olunur.

(2) Bağış ve yardım dışında birliğe aynı sermaye kabul edilemez.

Borç para alma

MADDE 8 – (1) Birlik amaçlarını gerçekleştirmek için şartları ve miktarı Genel Kurulca belirlemek koşulu ile bankalardan, uygun bulacağı kişi ve kuruluşlardan ve üyelerinden borç para alabilir. Resmi ve özel teşekküllerden bağış ve yardım kabul edebilir.

Sorumluluk

MADDE 9 – (1) Birlik borçlarından dolayı alacaklılarına karşı mal varlığı ile sorumludur. Üyelerin sorumlulukları giriş aidatları kadar olup, bunun dışında birlik borçlarından dolayı herhangi bir sorumlulukları bulunmamaktadır.

Birliğin organları

MADDE 10 – (1) Birlik organları aşağıdaki organlardan teşkil edilir.

- a) Birlik Genel Kurulu,
- b) Birlik Yönetim Kurulu,
- c) Birlik Denetleme Kurulu.

Birlik genel kurulu

MADDE 11 – (1) Birlik Genel Kurulu birliği meydana getiren asıl üyelerden oluşan en yetkili karar organıdır.

(2) Birlik Genel Kuruluna, Genel Kurul tarihinden en az doksan gün önce birliğe asıl üye olan ve birliğe karşı yükümlülüklerini yerine getiren üyeler katılabilir.

(3) Genel Kurula katılan her üyenin bir oy hakkı vardır.

Genel kurulun görevleri

MADDE 12 – (1) Genel Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve gerektiğinde Tasfiye Kurulunu seçmek,
- b) Yönetim Kurulu üyelerini ve Denetleme Kurulu üyelerini gerektiğinde Hesap Tetkik Komisyonu ve Tasfiye Kurulunu seçmek ve hizmetini tamamlayan kurulları ibra etmek veya etmemek,
- c) Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu faaliyet raporlarını ibra veya ret etmek,
- ç) Bilanço (gelir-gider farkı) hesapları ve yıllık çalışma raporları hakkında karar almak ve bu konuda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- d) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ile Tasfiye Kurulu ve üyeler tarafından yapılan teklifleri incelemek, bunların arasından yerine getirilmesi uygun görülenlerin iş programına alınmasına ve uygulanmasına karar vermek,
- e) Gerektiği takdirde Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyelerinin işlerine son vermek,
- f) Kuruluş belgesini değiştirmek,
- g) Birliğin bir başka birlikle işbirliği yapmasına karar vermek,
- ğ) Amaç ile ilgili kuruluşlara iştirake karar vermek ve katılma paylarını belirlemek,
- h) Gayrimenkul alım ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayrimenkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını; satılacak gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek ve bu işlemlerin yerine getirilmesi hususunda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- ı) İmalat ve inşaat işlerinin yaptırılma usul ve esaslarını belirlemek ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- i) Üyelerin ihtiyaçları ile ilgili araç, gereç ve demirbaşlar ile üretim maddelerinin temini hususunda karar almak ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,

- j) Üyelere birlik aracılığı ile sağlanan ayni ve nakdi kredilerin ödeme şekli ve miktarını tespit etmek ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- k) Yönetim Kurulunun hazırlamış olduğu iş programı ve yeni bütçeyi onaylamak,
- l) Şubeler, alım ve satım merkezleri açmak için Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- m) Ortak olduğu takdirde merkez birliğine yatırım ve geliştirme payının kısmen veya tamamen devri konusunda karar vermek,
- n) Yönetim Kurulu tarafından yapılan üyelikten çıkarma teklifleri hakkında Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- o) Merkez Birliği Genel Kuruluna iki kişiden az olmamak üzere ve üye sayısının 1/25 ile 1/200 arası merkez birliğince belirlenecek oranda asıl temsilci seçmek. Asıl temsilci sayısının %50'si kadar da yedek temsilci seçmek,
- ö) Üyelerin müşterek menfaatlerini ilgilendiren ve Yönetim Kurulu yetkisi dışında olan her konuda karar vermek,
- p) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Tasfiye Kurulu üyelerine verilecek huzur hakkı ile yollukları belirlemek, ayrıca personelin kadro ve ücretleri ile yolluklarının tespit edilmesi konusunda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- r) Banka ve diğer kuruluşlardan temin edilecek kredi ve yardımlar ile gerçekleştirilecek yatırımların yapılmasına karar vermek,
- s) Canlı ve cansız demirbaşların terkinin konusunda karar almak ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- ş) Gerekli hallerde Yönetim Kurulunun teklifi üzerine toplanarak illerinde uygulanacak olan teknik ve sağlık hizmetleri ile ilgili ücret ve ödentiler ile aidat ve katılım payı tutarlarını her yılın Aralık ayında belirlemek,
- t) Her türlü kiralama konusunda karar almak ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- u) Uygun bulacağı kişi ve kuruluşlardan veya bankalardan alınacak borç miktarı ve koşulları belirlemek ve bu konuda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- ü) Üyelerin yıllık aidatı ve giriş aidatlarını belirlemek,
- v) Haklarında çıkarılma kararı verilen üyelerin durumunu görüşerek karar vermek.
- (2) Genel Kurul birinci fıkranın (a), (b), (f), (h), (o), (p) ve (ü) bentlerinde belirtilmiş olan görevleri devredemez.

(3) Genel Kurul Kanun, bu Yönetmelik ve kuruluş belgesi hükümlerine aykırı karar alamaz.

Genel kurul toplantıları

MADDE 13 – (1) Genel Kurul aşağıdaki şekillerde toplanır:

- a) Olağan Genel Kurul,
- b) Olağanüstü Genel Kurul.
- (2) Üyeler Genel Kurula asaleten katılırlar. Vekâlet ile oy kullanamazlar.

Olağan genel kurul toplantısı

MADDE 14 – (1) Olağan Genel Kurul, Yönetim Kurulunun daveti üzerine iki yılda bir Nisan ayının sonuna kadar, asıl üye tam sayısının en az yarısından bir fazlasının katılımı ile toplanır. Genel Kurulda toplantı için gerekli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, yirmi beş asıl üyeden az olmamak şartıyla çoğunluk aranmaksızın, en geç bir ay içerisinde ikinci toplantı yapılır.

Olağanüstü genel kurul

MADDE 15 – (1) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Tasfiye Kurulunun çoğunluk kararı ile veya birlik üye tam sayısının en az 1/5'inin yazılı müracaatını takiben iki ay içerisinde Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurul toplantıya çağırılır. Genel Kurulda çoğunluk sağlanamaması durumunda en geç bir ay içerisinde Yönetim Kurulunun daveti ile çoğunluk aranmaksızın yirmi beş asıl üyeden az olmamak şartıyla ikinci toplantı yapılır. Olağanüstü toplantının gerçekleşmemesi durumunda Merkez Birliği Yönetim Kurulu, Birlik Genel Kurulunu resen toplantıya çağırarak toplantıyı gerçekleştirir. Belirtilen yollarla Genel Kurulun gerçekleşmemesi halinde Genel Kurul Bakanlık tarafından resen gerçekleştirilir.

Çağırma şekli ve gündem

MADDE 16 – (1) Yönetim Kurulu o yıla ait Genel Kurul toplantısının yapılacağı tarihten bir ay önce toplantı ilanını da içeren bir yazı ile birlikte gündemi taahhütlü mektup ile üyelerine gönderir veya imza karşılığı elden ulaştırır. Ayrıca Genel Kurul toplantısının yapılacağı tarihten on beş gün önce ortakların en kolay ve en emin şekilde haber almalarını sağlamak üzere gazete ile toplantı çağrısı ve ilanını yapar. İlanda çoğunluğun sağlanamaması halinde ikinci toplantının tarihi de belirlenir.

(2) Kuruluş belgesi değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak ilanda değiştirilecek madde numaralarının yazılması ile yetinilir.

(3) İlanın bir örneği toplantıdan en az on beş gün evvel valiliğe gönderilir. Toplantı için gözlemci olarak Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesi talep edilir. Bakanlık temsilcisi toplantının başlamasından itibaren bir saat içerisinde gelmez ise toplantıya katılan üyelerden birisinin nezaretinde toplantı yapılır.

(4) Gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak, birliğe kayıtlı asıl üyelerden en az 1/5'i ile Denetleme

Kurulunun gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce divan başkanlığına verecekleri yazılı teklif ile gündeme yeni maddeler ilave edilebilir. Gündeme yeni maddelerin ilavesi için toplantıya katılan asıl üyelerin yarısından bir fazlasının olumlu oyu şarttır.

Toplantıya başlama

MADDE 17 – (1) Toplantı, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından, bulunmaması durumunda Yönetim Kurulu üyelerinden biri, o da yoksa Denetleme Kurulu üyelerinden biri, o da yoksa Genel Kurulca gösterilecek bir üye tarafından yoklamayı müteakip açılır.

(2) Toplantıda asıl üyelerin gerekli çoğunluğu sağladığı tespit edilince divan başkanlığının seçimine geçilir.

(3) Toplantıya katılan oy verme yetkisine haiz üyeler veya Merkez Birliği temsilcileri arasından bir Divan Başkanı, iki kâtip üye seçilir. Seçimin gizli yapılması durumunda ayrıca iki oy tasnifçisi seçilir. Divan Başkanlığına, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu üyeleri, Denetleme Kurulu üyeleri ve birlik çalışanları seçilemez.

(4) Toplantı açılıp gündem maddelerinin görüşülmesine başlandıktan sonra herhangi bir sebeple toplantının devamına imkan görülmemesi veya Divanın çekilmesi halinde gündemi tamamlamak üzere Genel Kurulda ibra maddesi görüşülmemişse Yönetim Kurulu, görüşülmüşse Bakanlık, Merkez Birliği veya yetkili mahkemece atanacak Yönetici Kurul (Kayyum) tarafından yapılacak çağrı üzerine Genel Kurul yeniden toplanır, bu konudaki çağrı ile ilgili olarak 18 inci madde uygulanır.

Hazır bulunanlar listesi

MADDE 18 – (1) Genel Kurul toplantısına katılan asıl üyeleri gösteren Hazır Bulunanlar Listesi düzenlenir. Bu listede asıl üyelerin üyeliğe kabul tarihleri, oy yetkisine haiz üyelerin adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adres ve imza bölümü yer alır.

(2) Liste toplantıya başlamadan önce toplantıya katılan üyelere imzalatılır. Listenin Bakanlık Temsilcisi ve Divan Başkanlığı tarafından da imzalanması gereklidir.

Karar nisabı

MADDE 19 – (1) Kararlar hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile verilir. Oyların eşitliği durumunda tekrar oylama yapılır. İkinci oylamada da eşit çıktığı takdirde madde kabul edilmemiş sayılır. Ancak, Kuruluş belgesi değişikliği, dağılma ve birliğin feshi teklifleri konularında kullanılan oyların 2/3'ü, sorumlulukların ağırlaştırılması veya ek ödeme yükümlülükleri konusunda alınacak kararlar için kullanılan oyların 3/4'ü, çoğunluğu oluşturur.

(2) Genel Kurulda verilen kararlar tüm üyeler için geçerlidir.

Bütün asıl üyelerin hazır bulunması

MADDE 20 – (1) Birliğin bütün asıl üyelerinin toplantıda hazır bulunması halinde, Genel Kurul toplantısına dair diğer hükümler saklı kalmak şartı ile toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi, kararlar alınabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birlik Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Merkez Birliği Delegeleri Seçimleri

Birlik yönetim kurulu

MADDE 21 – (1) Yönetim Kurulu, Kanun, ilgili yönetmelik ve kuruluş belgesi hükümleri içinde birliğin kanuni temsilcisi olan ve faaliyetlerini yürüten organdır.

(2) Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu ile Merkez Birliği delegeleri seçimleri adayların tek listede toplanması halinde açık, birden fazla listede toplanması halinde ise gizli oyla yapılır.

(3) Seçimlerin gizli yapılması halinde birlik mührünü taşıyan zarflar hazır bulunanlar listesini imza eden üyelere verilir. Üyeler oylarını tasnif kurulunun huzurunda imzaları kontrol edilerek seçim sandığına atarlar. Kullanılan oylar sayılır. Katılanlara göre oyların fazla çıkması halinde oy pusulaları açılmadan, fazla oylar rastgele seçilerek iptal edilir. Sandık açılıp oy ayrımı bittikten sonra sonuçlar tutanağa yazılır.

Kararların bozulması

MADDE 22 – (1) Yönetmeliğe, kuruluş belgesi hükümlerine ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiasıyla aşağıda belirtilen kimseler Genel Kurul kararları aleyhine toplantıyı takip eden günden başlamak üzere otuz gün içerisinde birlik merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilir.

a) Toplantıda hazır bulunup da kararlara katılmayarak karşı görüşlerini tutanağa geçirten, oyunun kullanılmasına haksız olarak izin verilmeyen, toplantı çağrısının usulüne uygun yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini, Genel Kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulunduklarını iddia eden üyeler,

b) Yönetim Kurulu,

c) Kararların yerine getirilmesi Yönetim Kurulu üyeleri ile Denetleme Kurulu üyelerinin şahsi sorumluluklarını gerektirdiğinde bu kurulların üyelerinden her biri.

(2) Ayrıca Genel Kurul kararları aleyhine davanın açıldığı ve duruşmanın yapıldığı gün, Yönetim Kurulu tarafından ilan olunur.

Üye sayısı ve üyelik şartları

MADDE 23 – (1) Birlik Yönetim Kurulu, dört yıl için Genel Kurul tarafından asıl üyeler arasından seçilen,

yedi asıl üye ile beş yedek üyeden oluşur.

(2) Olağanüstü Genel Kurul toplantılarında Yönetim Kurulu üyeliğine seçilenlerin görev süresi, önceki Yönetim Kurulunun kalan görev süresi kadardır.

(3) Asıl üyeliği düşen Yönetim Kurulu üyelerinin Yönetim Kurulu üyeliği de düşer.

(4) Yönetim Kurulundan ayrılan üyelerin tekrar seçilme hakkı vardır.

(5) Yönetim Kurulu üyeliğine aday olabilmek için;

a) T.C. vatandaşı olmak,

b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunundaki zimmet, irtikâp, rüşvet, görevi kötüye kullanma, sahtekârlık, hırsızlık, dolandırıcılık ve nitelikli dolandırıcılık, hileli iflas, güveni kötüye kullanma ve Devletin aleyhine işlenen suçlardan affa uğrasalar dahi mahkûm olmamak,

c) Hacir altında bulunmamak,

ç) 18 yaşından küçük olmamak,

d) En az ilkokul ve/veya ilköğretim okulu mezunu olmak,

e) İslah amaçlı başka bir birliğin Yönetim Kurulu üyesi olmamak,

şartları aranır.

(6) Üyelik şartları Denetleme Kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile seçilme yeterliliklerini sonradan kaybedenlerin görevlerine Yönetim Kurulunca son verilir.

(7) Genel Kurulda en çok oy alanlar Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeliklerine seçilmiş olurlar. Eşit oy alanların sıralanmasının belirlenmesinde kuraya başvurulur. Yönetim Kurulundan ayrılan bir üyenin yerine yedek üyelere alınan oy sırasına en çok oy almış olan üye geçer.

(8) Herhangi bir sebeple Yönetim Kurulu toplantı nisabını kaybederse boşalan Yönetim Kurulu üyeliklerine Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yedek listeden yeteri kadar üye çağırılır.

(9) Yönetim Kurulu Başkanı, başka bir sivil toplum örgütünde başkan ya da kamu görevlisi olamaz.

(10) Yönetim Kurulu üyelerinin ve Denetleme Kurulu üyelerinin birbirleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve sıhrî akrabalıkları olamaz.

Yönetim Kurulu iş bölümü ve çalışma şekli

MADDE 24 – (1) Yönetim Kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri arasından; bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye ile sekreteryayı yürütecek bir üye seçer ve diğerleri üye olarak görev yapar. Başkan ve bir Yönetim Kurulu üyesi olmak üzere en az iki kişi, Birliği ticaret siciline tescil ettirmek üzere temsile yetkili kılınır. Aynı toplantıda Yönetim Kurulunun yapacağı toplantı tarihi ve yeri belirlenir. Bu toplantıda ayrıca gerektiğinde zorunlu olabilecek olağan dışı toplantılara ilişkin karar alınır.

(2) Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu başkanının katılımı ile toplanır. Başkanın mazeret bildirdiği toplantılar başkan yardımcısının başkanlığında gerçekleştirilir. Yönetim Kurulunda görev değişikliği ile ilgili olarak, Yönetim Kurulu üyelerinin yapacağı yazılı müracaatlar, Yönetim Kurulu başkanı tarafından bir ay içinde yerine getirilir.

(3) Yönetim Kurulu dört üyeden az olmamak üzere kararlar çoğunlukla alınır. Oylar eşit olduğu takdirde görüşme konusunda Başkanın oyu belirleyici olur. Yönetim Kurulunda üyeler vekâlet ya da temsil yolu ile oy kullanamazlar.

(4) Mazeretsiz olarak birbiri ardına üç mutad toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

(5) Yönetim Kurulu kararları, sahifeleri noterce tasdik edilmiş bir karar defterine sıra numarası ve tarihi ile kayıt edilip imzalanır. Verilen karara, karşı görüşte olanlar veya çekimser kalanlar muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzalamak zorundadırlar.

(6) Yönetim Kurulu üyelerine Genel Kurulca belirlenen huzur hakkı ve yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılmaz.

(7) Yönetim Kurulu üyeleri her zaman üyelikten ayrılabilirler. Ancak, çekilen üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ile ilgili olarak zarar ve sorumluluklarının öğrenildiği tarihten itibaren genel hukuk hükümlerine göre tazminat davası açılabilir.

(8) Yönetim Kurulu üyeleri topluca istifa ettikleri veya mevcut yedeklerin istifa eden üyelerin yerini dolduramadığı takdirde; Olağanüstü Genel Kurul toplantısına gidilerek yeniden Yönetim Kurulu üyeleri seçilir.

(9) Yönetim Kurulundan istifa eden bir üyenin yerine geçecek yedek üye yok ise Yönetim Kurulu birlik üyeleri arasından birini Yönetim Kurulu üyeliğine seçerek yeni üyeyi toplanacak ilk Genel Kurulun onayına sunar.

(10) Görevi son bulan eski Yönetim Kurulu, yeni Yönetim Kuruluna seçim gününden başlayarak bir hafta içinde görevini devretmek zorundadır.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 25 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Birlik Yönetim Kurulu Kanun, Yönetmelik ve kuruluş belgesinde belirtilen görevleri yürütmekle görevlidir. Bu amaçla ayda bir defa mutad toplantı yapar, ancak gerek duyulması halinde toplantı sayısı artırılabilir.

b) Birlik bütçesini hazırlar, birliğin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütür.

c) Soykütüğü, önsoykütüğü, ıslah faaliyetleri ve verim kontrollerini Merkez Birliğinin yayımlayacağı

mevzuatlar doğrultusunda yaptırır ve takip eder.

ç) Genel Kurulu toplantıya çağırır. Çalışmalarını rapor halinde Genel Kurula sunar.

d) Gerektiğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

e) Genel Kurulca verilen görevleri yapar. Sonuç hakkında Genel Kurula bilgi verir.

f) Yetiştirici eğitimlerini yapar, seminerler düzenler, yetiştirme, bakım, besleme, sürü idaresi ve benzeri konularda yayınlar yapar.

g) En son hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarına ilişkin pazar haberlerini üyelerine duyurur.

ğ) Hayvancılık işletmeleri kurmak isteyenlere proje hazırlama konusunda yardımcı olur.

h) Üyelerine kredi sağlamaya yardımcı olur.

ı) Merkez birliği tarafından hazırlanan personel çalışma usul ve esaslarına uygun olarak personelin tayin, atama ve özlük işlerini yürütür.

i) Merkez birliğinin hazırlamış olduğu talimatları da dikkate alarak mevcut bütçe dâhilinde gerekli harcamaları mevzuata göre yapar.

j) Üyelerinin ürünlerine pazar bulmaya, pazarlama faaliyetlerini yürütmeye ve üyelerin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır.

k) Potansiyeli olan ilçelerde birlik şubesi kurulması konusunu inceler, uygun görülenlerin kurulmasını Genel Kurula teklif eder.

l) Birlik Teknik İşler Şube Müdürlüğü, Sağlık İşleri Şube Müdürlüğü ile Birlik İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü faaliyetlerini düzenler ve yönetir.

m) Kanunlara aykırı olarak alınan Genel Kurul kararları aleyhine iptal davası açar.

n) Genel Kurulca uygulanmasına karar verilen Bakanlıkça desteklenecek yatırım projelerini hazırlatarak Bakanlığın onayına sunar.

o) Birliğin aczi halinde Genel Kurulu toplantıya davet ederek gerekli mercilere haber verir.

ö) Eski Yönetim Kurulu üyeleri ile birlik memurlarının sonradan tespit edilen yolsuzluk ve usulsüzlükleri ilgili mercilere haber verir.

p) Denetim amacı ile Bakanlığın, Denetleme Kurulunun veya bağımsız denetleme organının talebi halinde, birliğe ait her türlü defter ve belgeleri verir.

r) Her türlü sigorta hizmetlerini yürütür veya yürütülmesine yardımcı olur.

s) Merkez Birliği tarafından ıslah programı kapsamında sağlanacak genetik materyallerin ve girdilerin üyelere ait hayvanlarda/kovanlarda kullanılmasını sağlar.

ş) Yürütmekte olduğu ıslah programı ile ilgili her türlü resmi belgeyi düzenler veya düzenlettirir.

t) Üye bilgilerinin güncelleştirilmesini sağlar ve takip eder.

Yönetim Kurulunun sorumlulukları

MADDE 26 – (1) İbra edilmeyen Yönetim Kurulu üyeleri tekrar hiçbir kurula seçilemez.

(2) Görevini yapmadıkları anlaşılan Yönetim Kurulu üyelerini Genel Kurul her zaman azledebilir ve haklarında takibat kararı verebilir. Her üyenin, sorumluluğu olan yöneticilere münferiden dava açma hakkı mahfuzdur. Yönetim Kurulu aleyhindeki davalar Denetleme Kurulunca açılır.

(3) Yönetim Kurulu üyelerinden her biri, Genel Kurulun kararı şahsi mesuliyetini gerektirdiği durumlarda karar aleyhine iptal davası açabilir. Yönetim Kurulu üyeleri ve birlik memurları kasıtlı bulunsun veya bulunmasın kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Suç teşkil eden fiil ve hareketlerden dolayı haklarında yasal işleme başvurulur. Yönetim Kurulu, tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunması halinde cezai bakımdan sorumlu olur.

(4) Yönetim veya temsile yetkili şahıslar, birliğe ait görevlerini yürütmeleri esnasında meydana getirdikleri fiillerden doğan zararlardan birlikte sorumludurlar.

Denetleme kurulu

MADDE 27 – (1) Denetleme Kurulu, Genel Kurul namına birliğin bütün işlem ve hesaplarını inceler.

(2) İbra edilmeyen Denetleme Kurulu üyeleri tekrar hiçbir kurula seçilemez.

Denetleme kurulu seçimi

MADDE 28 – (1) Denetleme Kurulu, dört yıl için Genel Kurulca birlik asil üyelerden seçilen üç asıl üye ile üç yedek üyeden teşekkül eder, bu üyelerde de Yönetim Kurulu üyelerinde bulunması gereken şartlar aranır.

(2) Süreleri biten üyelerin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle ve Yönetim Kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve sıhrî akrabalıkları olanlar Denetleme Kurulu üyeliğine seçilemezler.

(3) Görev kusurlarından veya suç teşkil eden fiillerinden ötürü Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliğinden uzaklaştırılanlar tekrar Denetleme Kurulu üyeliğine getirilemezler.

(4) Olağanüstü Genel Kurul toplantılarında Denetleme Kurulu üyeliğine seçilenler, önceki Denetleme Kurulunun kalan görev süresini tamamlar. Denetleme Kurulu ibra edilmedikçe üyelerinden hiç biri kurullarda görev alamaz.

Denetleme kurulu üyelerinin sorumluluğu

MADDE 29 – (1) Asıl üyeler, Kanun, ilgili yönetmelik ve kuruluş belgesi ile kendilerine yüklenilen görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı kusursuz olduklarını ispat etmedikçe, müteselsilen sorumludurlar.

Üyeliğin açılması ve çekilme

MADDE 30 – (1) Denetleme Kurulu üyelerinden birinin ölümü, çekilmesi, bir engelden dolayı görevlerini yapamayacak halde bulunması, iflası veya hacir altına alınması gibi sebeplerle görevlerinin sona ermesi ve yüz kızzartıcı bir suçtan dolayı mahkûmiyetinin kesinleşmesi halinde diğer üyeler Genel Kurulun ilk toplantısına kadar görev yapmak üzere yerine yedeklerinden birini çağırırlar. Ancak, bir üyelik açık kalıp da yerine geçecek üye bulunamazsa Genel Kurul toplantıya çağırılmadan Denetleme Kurulu tarafından bir asıl, bir yedek üye çağırılır.

(2) Denetleme Kurulu üyeleri her zaman görevden çekilebilirler. Ancak, toptan çekilme halinde Genel Kurul, Yönetim Kurulu tarafından derhal toplantıya çağırılır ve yeniden Denetleme Kurulu asıl ve yedek üyelerini otuz gün içinde seçer.

İnceleme yükümlülüğü

MADDE 31 – (1) Denetleme Kurulu üyeleri işletme hesabıyla bilançonun defterlerle uygunluk halinde bulunup bulunmadığını, defterlerin düzenli bir surette tutulup tutulmadığını ve işletmenin neticeleriyle mal varlığı hakkında uyulması gerekli olan hükümlere göre işlem yapıp yapılmadığını incelemekle yükümlüdürler. Üyeleri şahsen sorumlu veya ek ödeme ile yükümlü olan birliklerde, üyelerin verdiği taahhütnameler ile üyelik defterlerinin usulüne uygun olarak tutulup tutulmadığını da incelemek zorundadırlar.

(2) Yönetim Kurulu bu maksatla Denetleme Kurulu üyelerine defter ve belgeleri verir. Onların istekleri üzerine müfredat defteri ve bu defterin hangi esaslara göre düzenlendiği ve istenilen her konu hakkında bilgi verilir.

(3) Üyeler gerekli gördükleri hususlarda Denetleme Kurulu üyelerinin dikkatini çekmeye ve açıklama yapılmasını istemeye yetkilidirler.

Denetleme kurulunun çalışma düzeni ve görevleri

MADDE 32 – (1) Denetleme Kurulu üyeleri, üç ay ara ile yılda dört defa toplanarak birliğin işlemlerini ve hesaplarını denetler, malları ve kasayı sayar ve görülen noksanlıkları, düzensizlikleri inceleyerek bunları birer rapora bağlar ve bu raporları Denetim Kurulu Raporları dosyasında muhafaza eder. Ayrıca aksaklıkları Yönetim Kuruluna bildirir.

(2) Denetleme Kurulu üyeleri, Genel Kurul toplantısından önce bilançoı, Yönetim Kurulunun hazırladığı çalışma raporu ve bütçeyi inceleyerek gerekli gördüğü işlemleri, hesapları ve mevcutları elden geçirir ve kanaatlerini açık olarak belirten bir rapor hazırlarlar. Denetleme Kurulu üyeleri, bu raporda Yönetim Kurulunun çalışma düzenini ve başarı derecelerini de belirtirler.

(3) Denetleme Kurulu üyelerinin görevleri, birliğin iş ve muamelelerini kontrol etmektir. Denetleme Kurulu üyeleri aşağıdaki görevleri yapmak zorundadırlar:

a) Birliğin işlem ve hesaplarının tetkiki sonunda buldukları noksan ve hataların giderilmesi için Yönetim Kuruluna rapor sunmak, Yönetim Kurulu gereğini yapmadığında Merkez Birliğine bildirmek.

b) Bilançonun 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili maddelerine göre ve muhasebe esaslarına göre hazırlanıp hazırlanmadığına bakmak.

c) Yönetim Kurulu üyelerinin üyelik şartlarını taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine son verilmesi için keyfiyeti Yönetim Kuruluna bildirmek.

ç) Birlik çalışmaları hakkında bilgi almak ve lüzumlu kayıtların tutulmasını sağlamak maksadıyla birliğin defterlerini incelemek.

d) Dört ayda bir ara denetimi yapmak ve haber vermeksizin birlik vizesini denetlemek, inceleme sonuçları olumsuz çıktığı takdirde düzenlenecek raporun birer örneğini Yönetim Kurulu Başkanına vermek.

e) Birlik üyeleri ve kendileri ile birlik yöneticileri arasındaki anlaşmazlıkla ilgili konuları Genel Kurul gündemine aldirmek ve Yönetim Kurulunun Genel Kurulu toplantıya çağırması durumunda olağanüstü olarak Genel Kurulu toplantıya çağırarak.

f) Üyelerin Genel Kurul toplantılarına katılmaları için, kuruluş belgesinde belirtilen gerekli şartları yerine getirip getirmediğini incelemek.

g) Yapılacak denetimler sonucunda düzenlenecek rapora göre hukuki sorumluluğu tespit edilen Yönetim Kurulu üyeleri hakkında Genel Kurul kararına istinaden gerekli hukuk davalarını açmak.

(4) Denetleme Kurulu üyelerinin yukarıda yazılı kontrol yetkileri Genel Kurul kararı ile sınırlandırılmaz. Denetleme Kurulu üyeleri ayrıca birlik zararlarını kapatmak için Genel Kurula sunulacak teklifleri hazırlayarak toplantı gündemine aldırırlar.

Toplantı ve raporlar

MADDE 33 – (1) Denetleme Kurulu üyeleri çalışma raporlarını ve benzer tekliflerini Genel Kurula sunmaya mecburdurlar.

(2) Denetleme Kurulu üyeleri, görevleri esnasında işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, Kanun, Yönetmelik veya kuruluş belgesine aykırı hareketleri, bundan sorumlu olanların bağlı bulundukları organa ve gerekli

hallerde Genel Kurula haber vermekle yükümlüdürler.

(3) Denetleme Kurulu raporları üye çoğunluğu tarafından imzalanır. Rapora katılamayan üyeler kanaatini belirterek imzalamak ve/veya münferit rapor düzenlemek zorundadırlar. Genel Kurul toplantısında Denetleme Kurulu Raporu okunmadan bilanço ve dolayısıyla ibralar konusunda karar alınamaz.

Sorumlu müdür

MADDE 34 – (1) Hayvancılık ve idari konularda asgari beş yıl deneyimli kişiler arasından Yönetim Kurulu tarafından atanır. Ziraat fakültesi, veteriner fakültesi, su ürünleri fakültesi, balıkçılık teknolojisi mühendisi mezunu ve birlik personeli olması tercih nedenidir. Teknik, sağlık ve idari ve mali işler şube müdürlüklerini yönetir. Çalışmalar konusunda Yönetim Kuruluna karşı sorumludur. Merkez Birliği tarafından yayımlanan mevzuatlar çerçevesinde verilen görevleri yürütür. Birlik Yönetim Kurulu gerek gördüğünde şube müdürlüklerini birleştirebilir veya sorumlu müdürün uhdesine verebilir.

Şube müdürlükleri

MADDE 35 – (1) Teknik İşler Şube Müdürlüğüne ziraat fakültesi mezunu, hayvancılık konusunda asgari beş yıl saha deneyimi olan birlik personelleri arasından Yönetim Kurulu tarafından şube müdürü atanır. Teknik işler şube müdürünün görevleri şunlardır:

a) Teknik İşler Şube Müdürlüğü ülkenin hayvancılık politikasına paralel olarak verilen hedeflere ulaşabilmek amacıyla birlik organlarıncı verilen kararları uygular.

b) Ülke hayvancılığı ve birlik üyelerinin menfaatleri çerçevesinde, Bakanlık ve Merkez Birliği tarafından yayımlanan mevzuatlara uygun olarak tabii ve suni tohumlama, embriyo transferi, genetik materyallerin üretimi, ıslah edilmiş ırkın muhafazası ve takibi için soykütüğü, önsoykütüğü ve ıslah programlarını yürütür ve benzeri konularda hizmet verir. Gerekteğinde şube müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir.

c) Merkez Birliğince yayımlanan talimatlar doğrultusunda teknik faaliyetlerin ve görevli teknik personelin çalışmalarını denetler. Personel ve yetiştiricilerin teknik alanda mesleki eğitim çalışmalarını yürütür.

(2) Sağlık İşleri Şube Müdürlüğüne veteriner fakültesi mezunu, hayvancılık konusunda asgari beş yıl saha deneyimi olan birlik personelleri arasından Yönetim Kurulu tarafından şube müdürü atanır. Sağlık İşleri Şube Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Hayvan sağlığı ile ilgili faaliyetleri Bakanlığın ve Merkez Birliğinin talimatı ve programları doğrultusunda yürütür.

b) Personel ve yetiştiricilerin sağlık alanında mesleki eğitim çalışmalarını yürütür. Gerekteğinde şube müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir.

(3) İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğüne dört yıllık fakülte mezunu, idari ve mali konularda asgari beş yıl deneyimli kişiler arasından Yönetim Kurulu tarafından atanır. İdari ve Mali İşler Şube Müdürünün görevleri şunlardır:

a) Birliğin personel, idari ve mali işlerini yürütür.

b) Damızlık hayvanlar için düzenlenecek sergi, panayır, fuarlarda dereceye girenlere ödül verilmesi ile ilgili işleri yürütür. Borsa ve benzeri konularla ilgili çalışmalarını yürütür.

c) Birliğin hayvan alımı ve nakliye işlerini yürütür.

ç) Genel Kurulun laboratuvar, istasyon ve suni tohumlama durakları kurulmasına karar vermesi halinde, bunların inşasını ve faaliyete geçirilmesini sağlar.

d) Soykütüğü ve önsoykütüğüne kayıtlı damızlıkların yurt içi ve yurt dışı satışlarında yetiştiricilere yardımcı olur.

e) Birliğin bütçe tasarısını hazırlar. Gerekteğinde şube müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir. Merkez Birliğinin yayımlayacağı talimatlar kapsamındaki işleri yürütür.

(4) Gerek görüldüğü hallerde Yönetim Kurulu yeni şube müdürlükleri ihdas edebilir.

Dışarıya karşı temsil ve imza yetkisi

MADDE 36 – (1) Yönetim Kurulu, resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü kişiler nezdinde temsil yetkisini ilgili Sorumlu Müdüre devredebilir. Ancak, birliği idari ve mali konularda taahhüt altına koyabilecek işlerde Yönetim Kurulu Başkanı ile birlikte Sorumlu Müdür veya imza yetkisine haiz üyelerden birinin imzası şarttır.

(2) Yönetim Kurulu, birliği temsil ve borç altına sokan işler dışında, Şube Müdürlüklerine ikinci derecede imza yetkisi verebilir. Şube müdürlerine verilen yetkiler Yönetim Kurulunca açıkça belirlenerek ticaret siciline tescil ve ilan olunur.

(3) Birliği temsile yetkili kılınan kimselerin birlik adına işlemlerinde, imzaları ancak birlik unvanı altına kullanılır aksi durumda bu taahhütler birliği bağlamaz.

Tescil

MADDE 37 – (1) Yönetim Kurulu ilk toplantısında imza sirküleri konusunu görüşür, bunu notere onaylattıktan sonra ticaret siciline tescil ve ilan ettirir.

Üyelikten düşme, çıkma ve çıkarılma, üyelikten çıkmanın sınırlandırılması

MADDE 38 – (1) Birlik üyesinin Birliğe olan üyeliği;

a) Asıl üyelikle ilgili şartları kaybetmesi,

b) Ölüm hali

durumlarında düşer.

(2) Üyelikten düşmek, üyenin birliğe olan borçlarını ortadan kaldırmaz. Kendisi ya da varis veya varisleri birliğe olan borçları iki ay içerisinde ödemekle yükümlüdür. Üyelikten düşme, Yönetim Kurulu kararı ile olur. Birlik, üyeye ya da üyenin varis veya varislerine üyelikten düşme durumunu yazılı tebliğ etmekle ve üyelik defterine işlemekle yükümlüdür.

(3) Birliğin üyelikten çıkma ile ilgili sınırlama kararı olmaması halinde üyeler geçerli bir nedene dayalı olarak kendi isteği ile üyelikten çıkabilirler. Üyelikten çıkma, üyenin dilekçesi üzerine Yönetim Kurulu kararı ile olur. Üyenin üyelikten çıkması birliğe olan borçlarını ortadan kaldırmaz. Üyelikten çıkan yetiştirici, Birliğe olan borçlarını, üyelikten ayrılış tarihinden itibaren iki ay içerisinde ödemekle yükümlüdür.

(4) Geçerli bir nedeni olmayan üyeler, üyelik asgari süresi olan iki yılı doldurmadan önce üyelikten çıkmak için başvuru yapamazlar. Ayrıca, Birliğin mevcudiyetinin tehlikeye düşmesi halinde Birlik veya Merkez Birliği Yönetim Kurulu üyelikten çıkma taleplerine sınırlama getirebilir. Bu sınırlama süresi iki yılı aşamaz.

(5) Aşağıdaki hallerde yetiştiriciler üyelikten çıkarılır:

a) Kanun, Yönetmelik ve kuruluş belgesinde yer alan üyelik yükümlülüklerini azami dört ay süre ile yerine getirmemek.

b) Birlik aleyhine ve birliğin manevi ve maddi zararına olabilecek faaliyette bulunmak.

c) Islah programı kapsamında, şahsına kullanım için tahsis edilmiş olan genetik materyalleri kullanmamak veya kullandırmamak.

ç) Islah faaliyetleri ile ilgili olarak Birlik veya birlik personellerinin yürütmesi gereken çalışmaları engellemek, işletmesinde çalışılmasına yazılı olarak uyarılmasına rağmen izin vermemek.

d) Birliğe olan hizmet alımı ve aidat borçlarını dört ay içerisinde yapılacak iki yazılı tebligata rağmen ödememek.

(6) Üyelikten çıkarılma Birlik yönetim kurulu geçici ihraç kararı şeklinde olup geçici ihraç kararı verilen üyelerin hakları askıya alınır. Bu karar, yapılacak ilk Genel Kurulda kesin karara bağlanır.

(7) Üyeler, çıkarılma kararına tebliği tarihinden itibaren üç ay içerisinde, birliğin bulunduğu adli mercilerde iptal davası açabilirler. Üç ay içerisinde mahkemeye başvurmak üzere itiraz edilmeyen çıkarılma kararı kesinleşir. Genel Kurul kararı gerektirmez.

(8) Çıkarılma kararı gerekçeler ile birlikte tutanağa ve karar defterine geçirileceği gibi üyelik defterine de yazılır.

(9) Birlik üyeliğinden düşen ve üyelikten çıkan yetiştiricilerin Genel Kurula katılma ve Genel Kurulda oy kullanma hakkı yoktur. Bu üyeler, birliğin mal varlığından herhangi bir hak iddia edemez. Üyelikten düşen, çıkan ve çıkarılan yetiştiricilerin üyelik dönemlerine ait zararlardan dolayı oluşan sorumluluğu ortadan kalkmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Merkez Birliği

Merkez Birliğine giriş

MADDE 39 – (1) Birlik, birliğin gelişmesi, menfaatlerinin korunması, eğitim ve denetim konusunda hizmet verilmesi gibi faaliyetlerin yerine getirilmesi için kurulmuş veya kurulacak olan aynı çalışma konularına sahip birliklerin oluşturduğu Merkez Birliğine üye olmak için müracaat edebilir.

Kuruluş

MADDE 40 – (1) Kurulmuş bulunan en az yedi birlik ortaklaşa Merkez Birliğini kurarlar, Bakanlıktan kuruluş izni alan Merkez Birliği kuruluş belgesi Özetini Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlatır. Tescil ve ilan ettirilecek hükümlerde birliklere uygulanan hükümler uygulanır. Merkez Birliğinin merkezi Ankara'dır.

Başvuru

MADDE 41 – (1) Yeni kurulan bir birlik, Merkez Birliğine girmek için, Yönetmelik ve Merkez Birliği kuruluş belgesinde belirtilen hükümleri, bütün hak ve ödevleri ile kabul ettiğini gösteren bir dilekçe ile Merkez Birliği Yönetim Kuruluna başvurur. Merkez Birliği Yönetim Kurulunun giriş isteğini kabul etmesi ile Birliğin Merkez Birliği üyeliği başlar. Birlik, Merkez Birliğine girmekle, üyelerine bu Yönetmeliğe göre hazırlanacak Ana Sözleşmedeki yükümlülüklerinden fazlasını yükleyemez.

Merkez birliğin organları ve görevleri

MADDE 42 – (1) Merkez Birliği, bu Yönetmelik hükümlerine göre kurulmuş olan birliklerin en üst düzeydeki kuruluşudur.

(2) Merkez Birliği aşağıdaki organlardan oluşur:

a) Genel Kurul,

b) Yönetim Kurulu,

c) Denetleme Kurulu.

Üyeliğin askıya alınması ve üyelikten çıkarılma

MADDE 43 – (1) Üyeliğin askıya alınması aşağıdaki şekilde olur:

- a) İl birliğinin dağılma sebeplerinin oluşması,
- b) İl birliğinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- c) Merkez birliği üyelik şartlarını kısmen ya da tamamen yitirmiş olması.

(2) Üyelik Yönetim Kurulu kararı ile askıya alınır. Askıya alınma şartları ortadan kalkmadıkça askı süresi yapılacak ilk Genel Kurula kadardır. Üyelikten çıkartma Genel Kurul kararı ile olur.

Merkez birliğinin amaçları

MADDE 44 – (1) Merkez Birliğinin amaçları şunlardır:

- a) Birliklerin çıkarlarını korumak, Kanun ve yönetmeliklerde belirtilen amaçlarını gerçekleştirmeleri doğrultusunda faaliyetlerini yönlendirmek, bu birliklerin gelişmelerine yardımcı olmak ve gerekli önerilerde bulunmak.
- b) Birliklerin, ülke hayvancılık politikası yönünde çalışmalarını temin etmek, birliklerin istek ve ihtiyaçlarını kamu mercilerine iletmek.
- c) Merkez Birliği Genel Kurulu kararı ile uluslararası hayvancılık birliklerine, enstitülerine üye olmak, hayvan sergi, panayırlarına katılmak.
- ç) Hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatı ile damızlık ithal ve ihracatı konularında ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunmak.
- d) Hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarını tespit komisyonlarında görev almak.
- e) Dış ülkelerdeki hayvancılık ve hayvancılıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını takip etmek, bu konudaki yenilikleri yayım ve eğitim yoluyla tüm yetiştiricilere iletmek.
- f) Kanun ve yönetmeliklerde günün şartlarına göre yapılması istenen değişiklikler için ilgili kurum ve kuruluş mercileri ile ilişki kurmak.
- g) Hayvancılık konusunda Devletçe yapılacak yatırımlara yardımcı olmak ve önerilerde bulunmak.
- ğ) Birliklere iç ve dış kaynaklardan kredi sağlamak.
- h) Birliklerin ihtiyaç duyduğu eğitimleri yapmak, seminerler düzenlemek, yetiştirme konularında yayınlar çıkarmak, gerektiğinde Bakanlıkta bu konularda müştereken çalışmak.
- ı) Birliklerin her tür ihtiyaçlarını karşılamak, bu işler için gerektiğinde şirketlere ortak olmak, sigorta işlemleri yapmak.
- i) Birliklerin kurulumadığı veya aktif hale gelemediği illerde; önsoykütüğü ve soykütüğü faaliyetlerini yürütmek amacıyla şubeler açmak, şubenin görevlerini komşu birliklerle veya kamu kurumları ile yapacağı protokol çerçevesinde anılan kuruluşlarla ortaklaşa yapmak.
- j) Ulusal düzeyde ıslah programlarının gereklerinin yerine getirilmesi için gayret göstermek, Bakanlığın çıkartacağı talimatlar doğrultusunda damızlık değer tahminlerini yapmak veya yaptırmak ve yayınlamak.
- k) Gen kaynaklarının korunması ve çevre ıslah programına yönelik olarak kayıt sistemini tutmak, İl Birliklerine tutturmak ve gerekli saha çalışmalarını yürütmek.
- l) Hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla gerekli tesisleri kurmak, ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için şirket ve/veya iktisadi işletme kurmak.
- m) Yerli ırk gen kaynaklarının korunmasında Bakanlıkta birlikte çalışmak.

Genel kurul

MADDE 45 – (1) Merkez Birliği Genel Kurulu il birliklerin gönderdikleri delegelerden oluşur.

Genel kurulun görevleri

MADDE 46 – (1) Merkez Birliği Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Merkez Birliği Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerini ve gerektiğinde Hesap Tetkik Komisyonu ve Tasfiye Kurulunu seçmek ve hizmetlerini tamamlayan kurulları ibra etmek veya etmemek.
- b) İşletme hesabıyla, bilanço ve gerektiğinde gelir-gider farklarının birliklere bölüştürülmesi hakkında kararlar almak.
- c) Kanun ve yönetmeliklerle Genel Kurula bırakılmış konular hakkında kararlar almak.
- ç) Yönetim Kurulu tarafından gelecek yıllar için önerilen bütçeleri kabul etmek veya değiştirmek.
- d) Birlik faaliyetleri hakkında öneri ve direktiflerde bulunmak.
- e) Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen görevleri dışına çıkan ve kendi Yönetim Kurulunca fesih edilmesi istenen birlikler hakkında karar vermek.
- f) Yönetim Kurulunca Bakanlığa teklif edilmesi düşünülen mevzuat değişiklikleri ve kuruluş belgesinde yapılması istenen değişiklikler için karar almak. Bu konuda ilgili kurum ve kuruluş yetkilileri ile görüşmek üzere Yönetim Kurulunu görevlendirmek.
- g) Birliklerle ilgili tüm ödentileri tespit etmek.
- ğ) Birliklerin faaliyetlerini yürütebilmesi için gerekli her türlü girdi ve genetik materyali üretmek, temin etmek, Birliklere dağıtmak, kullanırmak, pazarlamak ve sonuçlarını denetlemek.
- h) Gayrimenkul alım ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayrimenkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek ve Yönetim Kuruluna yetki vermek.

ı) İmalat ve inşaat işlerinin yaptırılma usul ve esaslarını belirlemek ve Yönetim Kuruluna yetki vermek.
i) Üyelerin ihtiyaçları ile ilgili araç, gereç ve demirbaşlar ile üretim maddelerinin temini hususunda karar almak ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek.
j) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Tasfiye Kurulu üyelerine verilecek huzur hakkı ve yolluk ücretlerini belirlemek.

k) Merkez Birliği üyeliğine giriş bedeli ve yıllık üye aidatını belirlemek.

l) İç ve dış kaynaklardan kredi sağlamak ve sigorta işlemleri yapmak için Yönetim Kuruluna yetki vermek.

(2) Genel Kurul Kanun, bu Yönetmelik ve kuruluş belgesi hükümlerine aykırı karar alamaz.

Genel kurulun toplanması

MADDE 47 – (1) Merkez Birliği Genel Kurulu, iki yılda bir, birlik asıl üyelerinden merkez birliğinin belirlediği oranda seçilen delegelerin salt çoğunluğunun katılımı ile Ekim ayı sonuna kadar toplanır. Toplanamadığı takdirde en geç bir ay içerisinde çoğunluk aranmaksızın toplanır.

(2) Ayrıca gerektiğinde Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu veya delege tam sayısının en az 1/5'inin imzaladıkları ortak dilekçe ile dilekçe tarihinden itibaren iki ay içerisinde olağanüstü toplanır. Bu şekilde çoğunluk sağlanamaz ise takip eden iki ay içerisinde kurucu üye sayısından aşağı olmamak üzere tekrar toplanır. Bu toplantıda çoğunluk şartı aranmaz.

Yönetim kurulu

MADDE 48 – (1) Merkez Birliği Yönetim Kurulu, dört yıl için Merkez Birliği Genel Kurulunca kendi üyeleri arasında seçilen yedi asıl, beş yedek üyeden oluşur. Yönetim Kuruluna veya Denetleme Kuruluna aynı ilden en fazla bir üye seçilir.

(2) Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı il birlikleri Yönetim Kurulu üyelik koşullarını sağlamak zorundadır. Ayrıca, başka bir sivil toplum örgütünde başkan ya da kamu görevlisi olamaz.

Merkez birliği yönetim kurulu iş ve çalışma şekli

MADDE 49 – (1) Merkez birliği Yönetim Kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri aralarında; bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye ile sekreteryayı yürütecek bir üye seçer ve diğerleri üye olarak görev yapar. Başkan ve bir Yönetim Kurulu üyesi olmak üzere en az iki kişi, birliği ticaret siciline tescil ettirmek üzere temsile yetkili kılınır. Aynı toplantıda Yönetim Kurulunun yapacağı toplantı tarihi ve yeri belirlenir. Bu toplantıda ayrıca gerektiğinde zorunlu olabilecek olağan dışı toplantılara ilişkin karar alınır.

(2) Birlik Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu başkanının katılımı ile toplanır. Başkanın mazeret bildirdiği toplantılar başkan yardımcısının başkanlığında gerçekleştirilir. Yönetim Kurulu değişikliği ile ilgili olarak Yönetim Kurulu üyelerinin yapacağı yazılı müracaatlar Yönetim Kurulu başkanı tarafından bir ay içinde yerine getirilir.

(3) Yönetim Kurulunda dört üyeden az olmamak üzere kararlar çoğunlukla alınır. Oylar eşit olduğu takdirde görüşme konusunda Başkanın oyu belirleyici olur. Yönetim Kurulunda üyeler vekâlet ya da temsil yolu ile oy kullanamazlar.

(4) Mazeretsiz olarak birbiri ardına üç mutad toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

(5) Yönetim Kurulu kararları, sahifeleri noterce tasdik edilmiş bir karar defterine sıra numarası ve tarihi ile kayıt edilip imzalanır. Verilen karara, karşı görüşte olanlar veya çekimser kalanlar muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzalamak zorundadırlar.

(6) Yönetim Kurulu üyelerine Genel Kurulca belirlenen huzur hakkı ve yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılmaz.

(7) Yönetim Kurulu üyeleri her zaman üyelikten ayrılabilirler. Ancak, çekilen üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ile ilgili olarak zarar ve sorumluluklarının öğrenildiği tarihten itibaren genel hukuk hükümlerine göre tazminat davası açılabilir.

(8) Yönetim Kurulu üyeleri topluca istifa ettikleri veya mevcut yedeklerin istifa eden üyelerin yerini dolduramadığı takdirde; Olağanüstü Genel Kurul toplantısına gidilerek yeniden Yönetim Kurulu üyeleri seçilir.

(9) Yönetim Kurulundan istifa eden bir üyenin yerine geçecek yedek üye yok ise Yönetim Kurulu birlik üyeleri arasından birini Yönetim Kurulu üyeliğine seçerek yeni üyeyi toplanacak ilk Genel Kurulun onayına sunar.

(10) Görevi son bulan eski Yönetim Kurulu, yeni Yönetim Kuruluna seçim gününden başlayarak bir hafta içinde görevini devretmek zorundadır. Yönetim Kurulu ibra edilmedikçe üyelerinden hiç biri kurullarda görev alamaz.

Yönetim kurulunun görevleri

MADDE 50 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Kanun ve yönetmelikler ile kuruluş belgesinde belirtilen görevleri yürütür ve bu amaçla her ay mutad toplantı yapar. Toplantı ve karar nisabı en az dört üyedir. Yönetim Kurulunda üyeler vekâlet ya da temsil yolu ile oy kullanamaz.

b) Merkez Birliğinin bütçesini hazırlar. Birliğin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütür.

c) Genel Kurulu toplantıya çağırır. Çalışmalarını rapor halinde Genel Kurula sunar. Gerektiğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

ç) Genel Kurul tarafından verilen görevleri yapar. Sonucu hakkında yine Genel Kurula bilgi verir.

d) Yetiştirici ve birlik personelinin eğitimlerini yapar veya yaptırır, seminerler düzenler, çalışma konularıyla ilgili yayınlar hazırlar.

e) İller itibarıyla çeşitli pazar haberlerini, yayınları üyelerine duyurur.

f) Kanun ve yönetmeliklerde ve kuruluş belgesinde yapılması istenilen değişiklikleri Genel Kurul onayını alarak Bakanlığa iletir.

g) Merkez Birliğine bağlı birliklerin, amaçlarından sapması halinde birlik Genel Kurulunu Olağanüstü Genel Kurul toplantısına çağırır.

ğ) Merkez Birliği üyesi olan tüm birlikleri denetler, gerektiğinde Bakanlıktan veya bağımsız denetim kurumlarından denetim ister.

h) Genel Sekreteri ve diğer personeli işe alır.

ı) Merkez Birliği ve birliklerin personel, teknik, sağlık, idari ve mali konularda yürütülen uygulamalar ile ilgili mevzuatları hazırlar, uygular ve il birliklerine uygulatır.

i) Gerektiğinde resmi mevzuatlar ile ilgili yazılı görüş bildirir.

j) Merkez birliği kuruluş belgesinde delege sayısını her il birliği için aynı oranda belirler.

k) Birlik kuruluş belgelerini hazırlar.

l) Birliğin başka bir birlikle işbirliği yapmasına karar verir.

(2) Yönetim Kurulu Başkanı veya Yönetim Kurulunun oy birliği ile belirleyeceği Yönetim Kurulu üye veya üyeleri, Merkez Birliğini temsile yetkilidir.

Genel sekreter

MADDE 51 – (1) Genel Sekreter; Ziraat fakültesi veya veteriner fakültesi mezunu, birliğin faaliyeti ile ilgili yürüttüğü konularda en az 5 yıl tecrübeli kişiler arasından merkez birliği yönetim kurulunca sözleşmeli olarak istihdam edilir. Genel Sekreter aynı zamanda Yönetim Kurulunun tabii üyesidir ve oy hakkı yoktur. Yönetim Kurulu kararlarını uygular.

Denetleme kurulu

MADDE 52 – (1) Denetleme Kurulu, dört yıl süre için Genel Kurulca asıl üyeler arasından seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Denetleme Kurulu üyelerinde Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar aranır. Denetleme Kurulu ibra edilmedikçe üyelerinden hiç biri kurullara seçilemez. Denetleme Kuruluna veya Yönetim Kuruluna aynı ilden en fazla bir üye seçilir. Denetleme Kurulu üyeliği düşen asıl üye yerine liste sırasına göre yedek üye çağırılır.

Denetleme kurulunun görevleri

MADDE 53 – (1) Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Denetleme Kurulu üyeleri, üç ay ara ile yılda dört defa toplanarak birliğin işlemlerini ve hesaplarını denetler, malları ve kasayı sayar ve görülen noksanlıkları, düzensizlikleri inceleyerek bunları birer rapora bağlar ve bu raporları Denetim Kurulu raporları dosyasında muhafaza eder. Ayrıca aksaklıkları Yönetim Kuruluna bildirir.

b) Merkez Birliği Yönetim Kurulunun isteği üzerine birlikleri denetler.

c) Gerektiğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

ç) Merkez Birliği Genel Kuruluna denetleme raporlarını sunar.

d) Merkez Birliği lehine, Yönetim Kurulu ve üyelerinin aleyhine her türlü davayı açar.

Merkez teknik işler şube müdürlüğü

MADDE 54 – (1) Merkez Birliği Yönetim Kurulu tarafından ziraat fakültesi mezunu, konusunda asgari beş yıl deneyimi olan kişiler arasından teknik işler şube müdürü atanır. Teknik işler şube müdürünün görevleri şunlardır:

a) Birliklerin teknik işler şube müdürlükleri tarafından yürütülen görevlerle ilgili tüm bilgileri toplar, değerlendirir ve denetler.

b) Bakanlık mevzuatları çerçevesinde pedigrı belgelerini düzenler, soykütüğü, önsoykütüğü ve ıslah programları ile ilgili esasları belirler. Sergi, müsabaka ve benzeri gösterilerle ilgili kuralları tespit eder.

c) Türlerle ait Bakanlığın belirlediği kriterlere göre ıslah programlarını hazırlar. Soykütüğünden çıkartılacak hayvanlar hakkında karar verir. Soykütüğü ile ilgili son gelişmeleri ve alınacak tedbirleri belirler ve bunları yayınlar.

ç) Önsoykütüğü, soykütüğü ve ıslah programları ile ilgili olarak birliklerin faaliyetlere katılımını belirler ve resmi belgeleri muhafaza eder. Islah programlarını yürütür ve koordine eder.

d) Birliklerin teknik konularda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütür.

(2) Gerektiğinde konu bazında alt birimler kurulabilir.

Merkez sağlık işleri şube müdürlüğü

MADDE 55 – (1) Merkez birliği Yönetim Kurulu tarafından veteriner fakültesi mezunu, konusunda asgari beş yıl deneyimi olan kişiler arasından sağlık işleri şube müdürü atanır. Merkez sağlık işleri şube müdürünün görevleri şunlardır:

a) Birliklerin sağlık işleri şube müdürlükleri tarafından yürütülen hayvan sağlığı programlarının hazırlanmasına yardımcı olur.

b) Merkez birliğinin ıslah programları kapsamında sağlık ile ilgili faaliyetleri düzenler.

c) Birliklerin sağlık konusunda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütür.

(2) Gerekğinde konu bazında alt birimler kurulabilir.

Merkez idari ve mali işler şube müdürlüğü

MADDE 56 – (1) Merkez birliği Yönetim Kurulu tarafından, dört yıllık fakülte mezunu idari ve mali konularda asgari beş yıl deneyimli kişiler arasından atanır. Merkez birliğinin idari ve mali işlerini yürütür. Birliklerde örnek bir idari ve mali yapının oluşturulması doğrultusunda birlik ve şube müdürlükleri arasında koordinasyonu sağlar. Birliklerin idari ve mali konularda eğitim, denetim ve koordinasyon çalışmalarını yürütür. Gerekğinde konu bazında alt birimler kurulabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birlik ve Merkez Birliği Mali İşler

Hesap yılı

MADDE 57 – (1) Hesap yılı Ocak ayının birinci günü başlar. Aralık ayının son günü biter. Ancak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre özel hesap dönemi alınabilir.

Defter tutma yükümlülüğü

MADDE 58 – (1) Birlik, birliğin ekonomik ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her iş yılı içinde elde edilen neticeleri belirlemek amacıyla birliğin nitelik ve öneminin gerektirdiği bütün defterleri tutmaya mecburdur.

Tasdik ettirme ve beyanname verme yükümlülüğü

MADDE 59 – (1) Defterler Yönetim Kurulunca kullanılmaya başlanılmadan önce notere tasdik ettirilir.

(2) Birlik, tutmaya mecbur olduğu defterlerle tutmak istediği diğer defterleri lehine delil olarak kullanabilmek için, her birinin cins ve durumları ile sahife sayısını gösteren iki nüsha beyannameyi bu defterleri kullanmaya başlamadan önce ticaret sicil memuruna vermeye mecburdur. Memur bunlardan birini tasdik ederek birliğe geri verir.

Merkez birliği ve birliğin gelirleri

MADDE 60 – (1) Birliğin ve merkez birliğinin gelirleri şunlardır:

- Kuruluş belgesinde yer alan Genel Kurulca tespit edilen üyelik giriş bedeli, yıllık aidat ve ıslah programı hizmet bedeli karşılığı alınan gelirler,
- Ürün bedeli olarak alınacak ıslah programı hizmet bedelinin %90'ı birliğe, %10'u Merkez Birliğine aktarılan gelirler,
- Yapılan hizmetler karşılığı elde edilen gelirler;
- İşletme ve hayvan tanımlama hizmeti, verim kontrolleri, soykütüğüne kayıt, yetiştirme hastalıkları ve diğer hastalıkların takibi için alınacak ücretler,
- Borsa ve benzerinden elde edilecek gelirler,
- Yetiştirici elindeki damızlıkların satışlarından alınacak komisyon,
- Suni tohumlama ve sigortalama hizmetleri,
- Sergilerden ve benzeri faaliyetlerden sağlanan gelirler,
- Tasdik ücreti,
- Yurt içi ve yurt dışı bağışlar ve yardımlar,
- Eğitim, yayın ve tanıtım gelirleri,
- Danışmanlık hizmet geliri,
- Proje hazırlama hizmeti karşılığı elde edilen gelirler,
- Damızlık, genetik materyal, koloni, kovan gibi her türlü ürün satışından elde edilen gelirler,
- İthal edilen ve ıslah faaliyetlerinde kullanılacak her türlü genetik materyalin kayıt sistemine kaydedilmesinde sağlanan gelirler,
- Diğer gelirler.

Gelir gider farklarının dağıtılması

MADDE 61 – (1) Birliğin müspet gelir-gider farkı üyelerinin giriş aidatı, bağışlar ve yardımlar haricinde diğer birlik gelirlerinin toplamından her nevi masraflar, vergi, faiz ve amortisman karşılıkları çıktıktan sonra kalan kısımdır. Bu kısım aşağıdaki nispetler üzerinden bölünür:

- % 15 Yedek akçe,
- % 5 Merkez Birliği yardım payı,
- % 10 Sosyal hizmetler payı,
- % 5 Kefalet payı,
- % 60 Yatırım ve geliştirme payı,
- % 5 Olağanüstü yedek akçe.

(2) Merkez birliğin müspet gelir-gider farkı üyelerinin giriş aidatı, bağışlar ve yardımlar haricinde diğer birlik gelirlerinin toplamından her nevi masraflar, vergi, faiz ve amortisman karşılıkları çıktıktan sonra kalan kısımdır. Bu kısım aşağıdaki nispetler üzerinden bölünür:

- % 15 Yedek akçe,
- % 65 Yatırım ve geliştirme payı,
- % 10 Sosyal hizmetler payı,

- ç) % 5 Kefalet payı,
d) % 5 Olağanüstü yedek akçe.

(3) Müspet gelir-gider farkından Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine pay ayrılmayacağı gibi, üyelerine sermaye üzerinden kazanç da verilemez. Ayrıca, yedek akçeler birliğin çalışma anında veya dağılmasında üyelere dağıtılmaz, birlik münhasıran üyelerine iş yapar.

(4) Bir yıllık çalışma sonucu gelir-gider farkı menfi olduğu takdirde açık, yedek akçelerden ve bunların yeterli olmaması halinde ek ödemelerle veya sağlanacak bağış ve yardımlarla kapatılır.

Yatırım ve geliştirme payı

MADDE 62 – (1) Yatırım ve geliştirme payı üretim, araştırma ve pazarlama konularında yapılacak yatırımlarda kullanılır. Merkez Birliği birliklerin yatırım ve geliştirme paylarına katkıda bulunabilir. Merkez Birliği yapmış olduğu katkı oranında, birlik Genel Kurul kararı ile hak sahibi olabilir.

(2) Yatırım ve geliştirme payının kullanımında veya birlik imkânları ile yapılacak diğer yatırımlardan yararlanmak için üyelik şartı aranır.

Merkez birliğine yardım payı

MADDE 63 – (1) Bu paya ayrılan miktar en geç her yılın nisan ayı sonuna kadar merkez birliğine gönderilir.

Sosyal hizmetler payı

MADDE 64 – (1) Sosyal hizmetler payı, üyelerin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarıyla, birlik çalışanları için ölüm, sigorta veya yardımlaşma maksadıyla kullanılır.

Kefalet payı

MADDE 65 – (1) Kefalet payı birlik kanalıyla üyelerine temin edilecek ayni ve nakdi kredilerin rizikolarını karşılamak maksadıyla tesis edilir. Kefalet payı;

- a) Kamu, gerçek ve tüzel kişilerin yapmış olduğu bağışlardan,
b) Birliğin müspet gelir-gider farkından ayırdığı %5 kefalet payından,
oluşur.

(2) Birlik, üyelerinden kefalet miktarının üzerinde teminat alır. Birliğin vermiş olduğu kefaletlerden bir zarar doğmuş ise; bu zararın, ilgili üyelerin teminatlarından karşılanmasına çalışılır. Buna rağmen açık kapatılamaz ise sonradan üyeden tahsil edilmek şartı ile kefalet payı vasıtası ile kapatma yoluna gidilir.

Yedek akçe

MADDE 66 – (1) Yedek akçeler üyelere dağıtılmayıp bilanço neticesinde ortaya çıkabilecek zararın kapatılmasında kullanılır.

(2) Birliğin dağılmasına karar verildiği takdirde; yedek akçeler birliğin zararlarının kapatılmasında kullanılır. Artan miktar merkez birliğine gönderilir.

Devletçe yapılacak katkılar

MADDE 67 – (1) Bakanlık birliklere teknik hizmetler, sağlık hizmetleri ve eğitim konusunda gerektiğinde ayni ve nakdi destek verebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Dağılma

Birliklerin dağılma sebepleri

MADDE 68 – (1) Birlik aşağıdaki sebeplerden dolayı dağılır:

- a) Genel Kurul kararın bu yönde karar alması durumunda,
b) İflasın açılması durumunda,
c) Üye sayısının yirmi beşin altına düşmesi, birlik organlarının kurulamaması ve birliğin çalışma konusu dışına çıkması durumunda,
ç) Üst üste iki olağan Genel Kurulu yapmaması durumunda,
d) Birliğin, Bakanlık ve merkez birliği tarafından yapılan yazılı uyarı tarihinden itibaren bir yıl süre ile amaca uygun faaliyetleri yürütmemesi veya yürütememesi durumunda,
e) Birliğin, merkez birliğine olan üyeliğinin düşmesi halinde, üyeliğinin düştüğü tarihten itibaren azami iki yılsonuna kadar tekrar merkez birliğine üye olmaması durumunda,
f) Kuruluş Genel Kurulunu yaptığı halde, merkez birliğine azami iki yılsonuna kadar üye olmaması durumunda.

Tasfiye işlemleri

MADDE 69 – (1) Genel Kurulca Tasfiye Kurulu seçilemediği takdirde tasfiye işlemlerini Yönetim Kurulu yapar. Yönetim Kurulu tasfiye memurlarını ticaret siciline tescil ve ilan ettirir. Tasfiye kurulu üyelerine, atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

(2) Tasfiye haline giren birliğin bütün borçları ödendikten sonra kalan mallar Merkez Birliğine devredilir.

(3) Tasfiye haline giren birlik; üyeleri ile olan ilişkilerinde dahi tasfiye sonuna kadar tüzel kişiliğini korur ve unvanını Tasfiye Halinde ibaresini eklemek suretiyle kullanmaya devam eder.

(4) Genel Kurul kararı ile atanmış olan Tasfiye Kurulu veya bu görevi yapan Yönetim Kurulu üyeleri Genel

Kurul tarafından azledilebilir ve yerlerine yenileri seçilebilir. Bu işlem tescil ve ilan ettirilir.

(5) Tasfiye Kurulu göreve başlar başlamaz birliğin tasfiyesinin başlangıcındaki hal ve durumunu inceleyerek buna göre envanter defterleri ile bilançosunu düzenler ve Genel Kurulun onayına sunar. Tasfiye halinde Genel Kurul toplantılarında nisap aranmaz. Kararlar oy çokluğu ile verilir.

(6) Tasfiye Kurulu, birlik Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulunu davet eder, birliğin mali durumunu gösteren bir envanter ile bir bilançoğu birlikte düzenler. Bu düzenleme işinde sözü edilen organ üyelerinden katılmayanları beklemek zorunda değildir.

(7) Tasfiye Kurulu, gerek görürse birlik mallarına değer biçmek için eksperlere başvurabilir. Düzenlenen envanter ile bilanço, Tasfiye Kurulunun huzurunda birlik Yönetim Kurulu tarafından imzalanır. Envanter ile bilançonun imzalanmasından sonra Tasfiye Kurulu, dağılma halinde bulunan birliğin envanteri yazılı bütün malları ile evrak defterlerine el koyarlar.

(8) Alacaklı oldukları, birlik defteri veya diğer belgelerden anlaşılan ve ikametgâhları bilinen şahıslar taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Ticaret Sicil Gazetesinde ilan suretiyle birliğin dağılmasından haberdar edilerek alacaklarını beyana çağırılır. Alacaklı oldukları belli olanlar beyanda bulunmazlarsa alacaklarının tutarı notere verilir. Birliğin henüz vadesi dolmayan borçları ile muvazaalı bulunan borçlarının karşılığı olan para birliğin kurulu olduğu ilde bulunan bir notere verilir.

(9) Tasfiyenin sonucunda evrak ve defterler on yıl saklanmak üzere birliğin kurulu olduğu ilde bulunan bir notere verilir.

(10) Tasfiyenin sona ermesi üzerine birliğe ait unvanın ticaret sicilinden çıkarılması Tasfiye Kurulu tarafından sicil memurluğundan talep olunur. Bu talep üzerine sicilden çıkarılma durumu tescil ve ilan edilir.

(11) Tasfiye Kurulu üyeleri tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesinden sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 70 – (1) Birlik ve Merkez Birliği, Kanun ve bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevlerle ilgili olarak Bakanlığın gözetim ve denetimine tabidir. Bakanlık, birlik ve merkez birliğinin idari, mali, hukuki, teknik ve hayvan sağlığı yönünden denetimini Bakanlık Teftiş Kurulu veya kontrolörler vasıtasıyla yerine getirir. Birlikler ve merkez birliği bu denetimler esnasında kendilerinden istenen her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

(2) Ayrıca; merkez birliği Yönetim ve Denetleme Kurulu, merkez birliği ve birliklerin denetimlerini bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırabilirler.

Vergi ve hüküm bulunmayan haller

MADDE 71 – (1) Birlik ve Merkez Birliği hakkında, Kanun ve bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ve vergi mevzuatı açısından 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 72 – (1) 19/12/2001 tarihli ve 24615 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Islah Amaçlı Yetiştirici Birliklerinin Kurulması ve Hizmetleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Yönetmeliğin yayımlanma tarihinden itibaren il birlikleri bu Yönetmeliğe göre kuruluş belgelerini uyarlamak için altı ay, merkez birlikleri ise bir yıl içerisinde Genel Kurullarını yapmak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 73 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 74 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.